

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **T. K.**, zast. Mgr. Zuzanou Candigliota, advokátkou, se sídlem Burešova 615/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, proti rozhodnutí ministra zdravotnictví ze dne 10. 3. 2023, č. j. MZDR 1767/2023-3/PRO, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2024, č. j. 11 Ad 5/2023-61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 8 650 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně Mgr. Zuzany Candigliota, advokátky.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobkyně podala dne 13. 7. 2022 žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky za protiprávně provedenou sterilizaci podle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem (dále jen „zákon o odškodnění protiprávních sterilizací“). Žalobkyně ve své žádosti uvedla, že podstoupila operaci děložního čípku. Při následné kontrole jí bylo sděleno, že operace nebyla provedena správně, a proto musela podstoupit další zákrok. Při této druhé operaci, která proběhla dne 2. 11. 1979, jí byla provedena sterilizace vaječníků. Ke sterilizaci ovšem nedala souhlas.

[2] Ministerstvo zdravotnictví zamítlo tuto žádost rozhodnutím ze dne 11. 11. 2022, č. j. MZDR 20889/2022-7/PRO (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Ze zdravotnické dokumentace plyne, že sterilizace byla provedena na vlastní žádost žalobkyně a byla v souladu s tehdy účinnými právními předpisy.

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí brojila žalobkyně rozkladem, který ministr zdravotnictví zamítl rozhodnutím ze dne 10. 3. 2023, č. j. MZDR 1767/2023-3/PRO (dále jen „napadené rozhodnutí“). Ztotožnil se s ministerstvem, že sterilizace neproběhla v rozporu s právem, a proto nebylo namístě přiznat žalobkyni jednorázovou peněžní částku.

[4] Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Namítala, že sterilizace byla v rozporu s právem, protože žalobkyně nebyla řádně poučena o povaze a nezvratnosti zákroku. Souhlas s operací podepsala v domněnku, že se jedná o souhlas s narkózou. Nebyly jí poskytnuty potřebné informace o následcích sterilizace. Tento postup byl v rozporu s požadavky na informovaný souhlas podle tehdejších právních předpisů.

[5] Městský soud rozsudkem ze dne 21. 5. 2024, č. j. 11 Ad 5/2023-61, zrušil napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud se neztotožnil se závěrem žalovaného, že podepsáním žádosti o sterilizaci byly splněny podmínky tehdy účinného zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (dále jen „zákon o péči o zdraví lidu“). Podle § 11 směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR ze dne 17. 12. 1971, č. LP-252.3-19. 11. 71., o provádění sterilizace (dále jen „směrnice“), měla žalobkyně podepsat prohlášení, že souhlasí se sterilizací a bere na vědomí písemné poučení o tom, do jaké míry je sterilizační zákrok reparable. Žádné takové prohlášení žalobkyně nepodepsala. Žalobkyně nebyla řádně informována o účelu, povaze, důsledcích a alternativách zákroku. Absence tohoto poučení měla být důvodem pro poskytnutí jednorázové peněžní částky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Závěr městského soudu o nedostatečném poučení žalobkyně je nepřezkoumatelný a nesrozumitelný, nadto je rozporný s tehdy účinnou právní úpravou.

[7] Žalobkyně ve své žádosti o provedení sterilizace uvedla, že žádá o provedení tohoto zákroku z důvodu, že má šest dětí a chce zabránit dalšímu otěhotnění. Souhlas žalobkyně s provedením operace je obsažen i v operační vložce, kterou žalobkyně podepsala. Žalobkyně byla rozhodnutá podstoupit zákrok, jehož účelem je znemožnění dalšího těhotenství. Byla tedy srozuměna s tím, že její žádost projedná sterilizační komise, a podepsala písemné stvrzení o tom, že byla před zákrokem poučena a s navrženým zákrokem souhlasí. Žalobkyně tedy byla obeznámena s povahou a důsledky zdravotního zákroku.

pokračování

[8] V době provedení sterilizace byly právní předpisy a celý koncept poskytování zdravotní péče založeny na výrazně paternalistickém přístupu. Požadavky na písemnou formu a obsah poučení pacientů byly výrazně odlišné od dnešních standardů. Dominantní formou poučení byla tehdy ústní komunikace. Písemná forma byla vyžadována pouze ve vyjmenovaných případech. V posuzované věci byla písemná forma vyžadována u žádosti o sterilizaci, jejího odůvodnění a u poučení o nevratnosti zákroku. Písemná forma jiného poučení nebyla v době provedení sterilizace stanovena. Ze zdravotnické dokumentace vyplývá, že žalobkyně toto poučení obdržela.

[9] Stěžovatel se neztotožňuje s názorem městského soudu, že žalobkyně nebyla srozumitelným způsobem a v dostatečném rozsahu informována o účelu, povaze a možných důsledcích sterilizace a jiných možnostech řešení jejího zdravotního stavu. Městský soud totiž nevyložil, z jaké normy vyplývalo, že jím tvrzené podrobné a široké poučení má být ve zdravotnické dokumentaci obsaženo v písemné podobě. Není zřejmé, z čeho městský soud dovozuje, že pokud takové poučení není zachyceno ve zdravotnické dokumentaci v písemné podobě, vyplývá z toho závěr, že žalobkyně nebyla o zákroku poučena ve smyslu § 23 odst. 1 věty první zákona o zdraví lidu. Toto ustanovení nestanoví povinnost písemného poučení, a už vůbec ne v rozsahu, který uvedl městský soud.

[10] Stěžovatel brojí proti závěru městského soudu, že existovala povinnost poučit žalobkyni o konkrétním technickém provedení sterilizace. Tato povinnost nevyplývá z žádné právní normy účinné v době provedení sterilizace. Žádná právní norma rovněž nestanovila, že by žalobkyně musela být poučena o tom, nakolik je sterilizace jako antikoncepce stoprocentní.

[11] Do písemného poučení nelze nikdy beze zbytku zahrnout všechna myslitelná poučení o účelu, povaze, důsledcích, alternativách a rizicích sterilizace. Takové poučení by muselo mít velký rozsah, což by administrativně zatěžovalo zdravotníky i pacienty. K doplnění informací o účelu, povaze, důsledcích, alternativách a rizicích zákroku a rozptýlení obav pacienta před zákrokem bude vždy sloužit ústní komunikace mezi pacientkou a lékařem.

[12] Městský soud shledal absenci poučení o míře reparability zákroku, aniž by se jakkoliv zabýval zněním žádosti o provedení sterilizace. Z ní je zřejmé, že si žalobkyně byla povahy zákroku (tj. nemožnosti dalšího otěhotnění) vědoma. Následně podepsala souhlas s operací, za jejímž účelem podstupovala sérii interních vyšetření. O této skutečnosti svědčí i jednostranné zápisy lékaře při vyšetření. V tomto ohledu tak zatížil městský soud své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.

[13] Ustanovení § 3 odst. 2 zákona o odškodnění protiprávních sterilizací nelze vykládat izolovaně, nýbrž ve spojení s § 3 odst. 1 tohoto zákona a s právními předpisy účinnými v době sterilizace žalobkyně. Zákonodárce v § 3 odst. 1 odkazuje na porušení právních předpisů v rozhodném období, což je s ohledem na obecný zákaz retroaktivity práva jediná možná interpretace. K porušení právních předpisů v rozhodné době

by mohlo dojít pouze tehdy, pokud by chyběl projev vůle žalobkyně podstoupit zákrok, nebo pokud by její jednání bylo nesvobodné či učiněné v omylu. Nic takového v řízení prokázáno nebylo, přesto městský soud aplikoval pozdější právní úpravu, což právo ani zákon o odškodnění protiprávních sterilizací neumožňují.

[14] Žalobkyně ve svém vyjádření navrhla kasační stížnost zamítnout. Převážná část argumentace kasační stížnosti je postavena na nesprávném posouzení otázky, zda žalobkyně byla poučena o povaze a důsledcích sterilizačního zákroku. Stěžovatel nesprávně uvedl, že tehdejší právní úprava nevyžadovala, aby poučení o sterilizačním zákroku obdržel pacient v písemné podobě. Tento závěr je v rozporu s § 11 směrnice. Stěžovatel netvrdil ani nedoložil, že by žalobkyně byla o povaze a důsledcích sterilizačního zákroku poučena alespoň ústně. Městský soud správně vyhodnotil, že žalobkyně nebyla řádně poučena, a proto byla sterilizace provedena v rozporu s právem.

III. Posouzení kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté NSS zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[16] NSS se již několikrát zabýval smyslem a účelem zákona o odškodnění protiprávních sterilizací. V případě nároků poškozených žen *„je třeba postupovat citlivě s ohledem na situaci žadatelek. Správní orgány by jim proto měly vycházet maximálně vstřícně, a to tím spíše, že na jim způsobené újmě má zásadní podíl stát, který se svá pochybení snaží alespoň do jisté míry odčinit“* (viz rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2023, č. j. 4 As 290/2022-42). K provedení sterilizace duševně způsobilé dospělé osoby je nezbytný její informovaný souhlas, nejedná-li se o výjimečné situace, kdy by byl ohrožen její život nebo zdraví. Jestliže byl zákrok proveden bez informovaného souhlasu, jedná se o hrubý zásah do fyzické integrity ženy tím, že jí byla odňata schopnost reprodukce. Nezákonná sterilizace je porušením čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 8. 11. 2011, stížnost č. 18968/07, V. C. proti Slovensku). Česká republika přijetím zákona o odškodnění protiprávních sterilizací výslovně uznala svou odpovědnost za závažný zásah do základních práv. Cílem tohoto zákona je zajistit efektivní prostředek nápravy, kterého není možné dosáhnout běžnými prostředky ochrany práv. Důležitá je právě ona efektivita ochrany, kterou nelze zajistit pouhou formální možností žádosti o odškodnění, ale je nutné, aby správní orgány vyvinuly aktivitu k vlastnímu zjišťování skutkového stavu (viz rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2024, č. j. 9 As 61/2023-65, č. 4623/2024 Sb. NSS). I když se stále jedná o řízení o žádosti, do značné míry se v něm uplatní i vyšetřovací zásada (viz rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2024, č. j. 5 As 95/2024-39).

[17] Pro přiznání jednorázové peněžní částky podle § 4 odst. 1 zákona o odškodnění protiprávních sterilizací musí být kumulativně splněny čtyři podmínky. Zaprvé žádost

pokračování

o poskytnutí této částky musí být podána ve lhůtě tří let od účinnosti uvedeného zákona. Zadruhé musí být prokázáno, že žalobkyně podstoupila sterilizaci, přičemž zatřetí k jejímu provedení došlo v rozhodném období od 1. 7. 1966 do 31. 3. 2012. Nakonec je nezbytné, aby sterilizace byla provedena v rozporu s právem (viz rozsudky NSS č. j. 5 As 95/2024-39 nebo č. j. 9 As 61/2023-65). V posuzované věci je naplnění prvních tří uvedených podmínek nesporné. Sporné však je, zda byla sterilizace provedena v rozporu s právem.

[18] Podle § 3 odst. 1 zákona o odškodnění protiprávních sterilizací se sterilizací v rozporu s právem pro účely tohoto zákona rozumí zdravotní výkon zabraňující plodnosti, k jehož provedení oprávněná osoba neudělila souhlas, nebo souhlas udělila při takovém porušení právních předpisů upravujících v rozhodném období provedení zdravotního výkonu zabraňujícího plodnosti anebo za takových okolností, jež vylučují nebo vážně narušují svobodu a prostotu omylu uděleného souhlasu. Tyto podmínky související s nedostatkem formálně uděleného souhlasu jsou dále rozvedeny v odst. 2, podle nějž porušením právních předpisů a okolnostmi podle odstavce 1 se rozumí zejména působení na oprávněnou osobu v podobě jakéhokoli nátlaku, donucení či přesvědčování, aby se zdravotnímu výkonu zabraňujícímu plodnosti podrobila, jakož i skutečnost, že oprávněná osoba nebyla srozumitelným způsobem a v dostatečném rozsahu informována o svém zdravotním stavu a o účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích navrhovaného zdravotního výkonu a o jiných možnostech řešení zdravotního stavu, jejich vhodnosti, přínosech a rizicích.

[19] Pro provedení sterilizace bylo podle právní úpravy účinné ke dni 2. 11. 1979 zapotřebí kumulativní naplnění tří podmínek: a) souhlas nebo podání žádosti o sterilizaci, b) schválení žádosti sterilizační komisí a c) pacientkou podepsané prohlášení, že s provedením sterilizace souhlasí a že bere na vědomí písemné poučení o tom, do jaké míry je sterilizační zákrok reparaibilní (viz rozsudek NSS č. j. 5 As 95/2024-39). Podmínka c) nebyla dle žalobkyně a městského soudu splněna.

[20] Povinnost pacientku (žalobkyni) před zákrokem poučit o jeho povaze a potřebných výkonech existovala jak v obecné rovině (viz § 23 odst. 1 zákona o péči o zdraví lidu), tak i v případě sterilizace (viz § 11 směrnice, na kterou odkazuje § 27 zákona o péči o zdraví lidu). Podle § 11 směrnice „*je-li o žádosti rozhodnuto kladně, pošle předseda žadatelku (žadatele) s doporučením na ženské (urologické nebo chirurgické) oddělení, jehož vedoucí je členem komise. Zároveň tam zašle opis protokolu, který se stane součástí chorobopisu. Před zákrokem podepíše osoba, u níž má být sterilizace provedena, popřípadě její zákonný zástupce (opatrovník), prohlášení, že s provedením sterilizace souhlasí a že bere na vědomí písemné poučení o tom, do jaké míry je sterilizační zákrok reparaibilní*“ (zvýraznění doplněno). Směrnice tedy v § 11 stanovila, že pacientka musí být písemně poučena po schválení její žádosti sterilizační komisí a před provedením zákroku. Pacientka (její zákonný zástupce) musela podepsat prohlášení, že souhlasí s provedením sterilizace a že byla písemně poučena o míře reparaibility zákroku. Právní předpisy tedy v tomto rozsahu jednoznačně vyžadovaly písemnou formu poučení (viz rozsudky NSS ze dne 31. 1. 2025, č. j. 2 As 114/2024-38, nebo č. j. 5 As 95/2024-39).

[21] Současně měla být pacientka poučena o dalších skutečnostech dle § 23 zákona o péči o zdraví lidu. Vzhledem k tomu, že zákon v tomto rozsahu nestanovil písemnou formu, postačilo poučení ústní.

[22] Ze zdravotnické dokumentace vyplývá, že žalobkyně byla dne 30. 10. 1979 přijata do Nemocnice v Žatci k ošetření čípku. Během hospitalizace dne 31. 10. 1979 požádala o sterilizaci s odůvodněním, že má šest dětí a chce zabránit dalšímu otěhotnění. Téhož dne její žádost schválila sterilizační komise nemocnice, přičemž zákrok byl proveden dne 2. 11. 1979. Operační vložka neobsahuje žádné poučení ani zmínku o tom, že by žalobkyně byla jakkoliv poučena. Operační vložka celá, nebo její část, byla sepsána až po provedení operace. Text je totiž psán retrospektivně (viz např. formulaci „*po otevření břišní dutiny nalézáme dělohu*“). Stejným textem, jako citovaná část textu, je napsána i jediná zmínka o tom, že má být provedena (byla provedena) sterilizace. Zmínka o sterilizaci je napsána latinsky a celkově je operační vložka sepsána pro laika nesrozumitelným způsobem. Součástí zdravotnické dokumentace je žalobkyní podepsaný souhlas s operací ve znění: „*Souhlasím s provedením operace: K. T.*“. Podpis je však uveden na konci prázdné stránky, chybí datum a není doloženo, zda souhlas předcházel samotnému zákroku. Z žádného dokumentu nevyplývá, že by žalobkyně byla poučena o nevratnosti zákroku (natož v písemné formě). Existují také pochybnosti, zda vůbec věděla, že operace spočívá ve sterilizaci. Ostatně žalobkyně v žádosti o odškodnění a v průběhu správního řízení tvrdila, že byla v domněnku, že podepisovala pouze souhlas s narkózou. Zmínka o sterilizaci se nachází na listu podepsaném pouze lékařem (operátorem), zatímco podpis žalobkyně je na jiné listině. Není tedy zřejmé, zda měla možnost se s obsahem operační vložky (její částí) seznámit před provedením sterilizace. Za těchto okolností je zřejmé, že sterilizace neproběhla v souladu s tehdy platnou právní úpravou. Tento dokument zjevně nesplňuje požadavky § 11 směrnice. Ve zdravotnické dokumentaci se nenachází ani jiný dokument, který by tyto požadavky splňoval.

[23] Nelze souhlasit se stěžovatelem, že si žalobkyně byla plně vědoma všech důsledků spojených se sterilizací kvůli kombinaci textu žádosti o provedení sterilizace a ostatních dokumentů obsažených ve zdravotnické dokumentaci. Z textu žádosti nelze dovodit, že by si žalobkyně byla vědoma toho, že se jedná o nevratný zákrok. Pouhá zmínka žalobkyně v žádosti o provedení sterilizace, že má šest dětí a že si přeje zabránit dalšímu otěhotnění, nevyjadřuje srozumění s tím, že pokud by v budoucnu změnila názor, z lékařského hlediska to již nebude možné (shodně rozsudek NSS č. j. 5 As 95/2024-39).

[24] Vzhledem k tomu, že se ve zdravotnické dokumentaci nenachází dokument, který by odpovídal všem požadavkům plynoucím z § 11 směrnice, je správný závěr městského soudu, že sterilizace proběhla v rozporu s právem, jak to předvídá § 3 zákona o odškodnění protiprávních sterilizací.

[25] Tento závěr je zcela v souladu s judikaturou. NSS se podobným případem, na nějž se vztahují právní předpisy shodného časového znění, zabýval v rozsudku č. j. 5 As 95/2024-39. Dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla dostatečně poučena o všech aspektech sterilizace. Nebylo totiž doloženo, že by obdržela písemné poučení, které splňovalo požadavky stanovené § 11 směrnice. NSS konstatoval, že „*je třeba striktně trvat na tom, že písemné poučení v rozhodném období bylo nutnou podmínkou k provedení*

pokračování

sterilizace v souladu se zákonem. V projednávané věci se přitom ani ve zdravotnické dokumentaci, ani ve správním spise nejenže takové písemné poučení nenachází, ale ani z ní nelze vyčíst skutečnost, že by žalobkyně o reparabilitě sterilizace byla poučena alespoň ústně (i když v kontextu výše uvedeného požadavku na písemnou formu poučení by ani ústní poučení nebylo způsobilé k naplnění třetí podmínky pro zákonnost sterilizace). Nelze proto přisvědčit stěžovateli ohledně toho, že již samotnou žádostí o sterilizaci v kombinaci s jejím schválením sterilizační komisí a nástupem k zákroku samotnému žalobkyně dala najevo, že je s ireparabilitou sterilizace obeznámena a srozuměna.“ Absence takového poučení vedla NSS v citovaném rozsudku (shodně jako v nyní posuzované věci) k závěru, že sterilizace proběhla v rozporu s právem.

[26] V rozsudku č. j. 9 As 61/2023-65 NSS vymezil tři případy, v nichž může správní orgán zamítnout žádost o peněžitou částku za protiprávní sterilizaci z důvodu neprokázání hmotněprávních podmínek nároku: „*Za prvé, pokud správní orgán obstará zdravotnickou dokumentaci, z níž zjistí, že ke sterilizaci žadatelky buď nedošlo, nebo ta nebyla protiprávní (typicky byla provedena na základě jejího nezpochybnitelného informovaného souhlasu), a současně nic nebude nasvědčovat nedůvěryhodnosti takové zdravotnické dokumentace. Druhým případem zamítnutí žádosti poté bude situace, kdy i navzdory neexistenci zdravotnické dokumentace nebudou tvrzení žadatelky o peněžitou částku na první pohled hájitelná a pokud správní orgán ani přes případné vlastní kroky ke zjištění stavu věci nezjistil nic, co by nasvědčovalo jejich důvěryhodnosti. Konečně třetím případem zamítnutí žádosti poté bude situace, kdy žadatelka sice přdestře hájitelná a na první pohled pravděpodobná tvrzení, správní orgán je však zpochybní a prokáže, že existuje jiné objektivní vysvětlení popsanych dějů a skutečností.*“

[27] V posuzované věci, vzhledem k existenci zdravotnické dokumentace, připadala do úvahy pouze první varianta, to znamená vyvrácení protiprávnosti sterilizace prostřednictvím této dokumentace. Jak bylo výše uvedeno, písemný souhlas s provedením sterilizace, který by obsahoval poučení o míře její reparability, vyžadované právními předpisy, nejsou součástí spisu. Lze tedy uzavřít, že žalobkyně před provedením zákroku nebyla poučena v míře, jakou vyžadovaly tehdy účinné právní předpisy. I kdyby bylo možné přes výše zmíněné pochybnosti dovodit, že stěžovatelka udělila souhlas se sterilizací, porušení právními předpisy stanovených podmínek doprovázející udělení tohoto souhlasu vážným způsobem zpochybňuje, že souhlas byl prost jakéhokoliv omylu, pokud jde o důsledky zákroku z hlediska jejich reparability. Nebyly tak splněny podmínky pro zamítnutí žádosti žalobkyně. Městský soud proto postupoval správně, když zrušil jak napadené rozhodnutí, tak prvostupňové rozhodnutí.

[28] Pokud jde o další výhrady stěžovatele proti závěru městského soudu o nedostatečném poučení žalobkyně před udělením souhlasu se zákrokem, NSS přisvědčuje stěžovateli, že tehdy účinná právní úprava nestanovila konkrétní požadavky na míru podrobnosti poučení o účelu, povaze, možných důsledcích či alternativách zdravotního výkonu. Samotná poučovací povinnost však stanovena byla, a to alespoň v ústní podobě (§ 23 zákona o péči o zdraví lidu). Jak již bylo uvedeno, ze spisového materiálu nevyplývá, že by žalobkyně byla jakkoliv poučena, přičemž splnění poučovací povinnosti nebylo prokázáno ani ve vztahu k zákroku jako celku,

nikoliv pouze z hlediska jeho reparability. NSS se nicméně touto otázkou dále nezabýval, neboť pro závěr o protiprávnosti sterilizace žalobkyně postačuje již samotná absence písemného poučení o míře reparability sterilizačního zákroku (stejným způsobem postupoval NSS v rozsudku č. j. 5 As 95/2024-39).

[29] Nelze souhlasit se stěžovatelem, že by městský soud aplikoval retroaktivní výklad zákona o péči o zdraví lidu. Ze zdravotnické dokumentace nevyplývá, že by stěžovatelka byla řádně poučena v souladu s § 11 směrnice, a proto byla sterilizace provedena v rozporu s právní úpravou účinnou v době jejího provedení.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] S ohledem na výše uvedené dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel úspěch ve věci neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[32] Žalobkyně byla naopak v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a má tak vůči stěžovateli právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů. Náklady žalobkyně spočívají v odměně její zástupkyně za dva úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „AT“), a to za přípravu a převzetí zastoupení a seps vyjádření ke kasační stížnosti, a dále za jeden úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 2 AT spočívající v sepsu vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V souladu s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 AT činí odměna 2 x 3 100 Kč a 1 x 1 550 Kč, tedy celkem 7 750 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 4 AT ve výši 3 x 300 Kč, tedy celkově 900 Kč. Zástupkyně není plátkyní DPH. Stěžovatel je tedy povinen žalobkyni k rukám její zástupkyně (§ 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.) zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 8 650 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 19. března 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu